© Luke

HE 30/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsälain, luonnonsuojelulain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Matti Koivula, Janne Artell, Matleena Kniivilä, Andreas Lindén ja Reijo Penttilä

Luonnonvarakeskus

Luke

Voore Mets, tahallisuus ja vaikutuksen merkittävyys

- EU-tuomioistuimen Voore Mets –ratkaisu ja lintudirektiivin 5 artikla:
  - Lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusajan häirintäkieltoja sovelletaan kaikkiin lintulajeihin
  - Tahallisuus ei edellytä tarkoitusta häiritä tai tappaa, vaan riittää, että mahdollinen haitta on tiedossa
  - Häirintä on kiellettävä silloin, kun sillä on merkittävä vaikutus lintupopulaatioiden ylläpitämiseen tai saattamiseen tyydyttävälle tasolle
- Hakkuut Suomessa ovat verraten pienialaisia:
  - Hakkuissa tuhoutuu vuosittain hieman yli 100 000 pesää (0,3 % parimäärästä) (Lehikoinen 2026)
  - Yksittäisen hakkuun vaikutus vain harvoin johtaa havaittavaan (tai ekologisesti merkittävään) alueellisen tason populaatiovaikutukseen
  - Pesimäaikaisten hakkuiden yleisempi vaikutus Suomen lintukantojen pitämiseen tyydyttävällä tasolla lienee verraten vähäinen, mutta riippuu kohdentumisesta

Lehikoinen, A. 2026: Lintujen pesien tuhoutuminen pesimäaikaisissa hakkuissa. Luomus.

© Luke

Pesimäaikaisten hakkuiden kohdentuminen

- Linnuston ja "metsärauhan" kannalta on hyvä, että lajirunsaimmat kohteet määritetään pesimäaikaiseen hakkuukieltoon
  - Tärkeää tiedostaa lintujen pesimäaikaisen totaalikorjuukiellon vaikutukset puunkorjuun kustannuksiin, työllisyyteen ja kansantalouteen
  - Metsälain 10 c § 2 momentin rajaus lehtipuuvaltaisiin reheviin metsiin metsätalouden nykysuosituksien mukainen; nostanee puunhankinnan kustannuksia noin 2,7 % (Väätäinen ym. 2026)
  - Kesäaikaiset hakkuurajoitukset auttavat myös juurikäävän hallinnassa (Luke 2026)
- Rajaus lehtipuuvaltaisiin reheviin metsiin on ekologisesta näkökulmasta vaikeasti perusteltavissa, koska linnustoltaan yhtä rikkaita sekapuustoisia ja kuusivaltaisiakin metsiä on runsaasti (von Haartman ym. 1963-1972, Väisänen ym. 1998, Lehikoinen ym. 2017) – laajempi kasvupaikkatyyppirajaus voi olla tarpeen

Lehikoinen, A. ym. 2017: Linnut-vuosikirja 2016: 54-67.
Luke 2026: Kuusentyvilaho. https://www.luke.fi/fi/luonnonvaratieto/
von Haartman, L. ym. 1963–1972: Pohjolan linnut värikuvin.
Väisänen, R.A. ym. 1998: Muuttuva pesimälinnusto.
Väätäinen, K. ym. 2026: Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 25/2026.

© Luke

© Luke

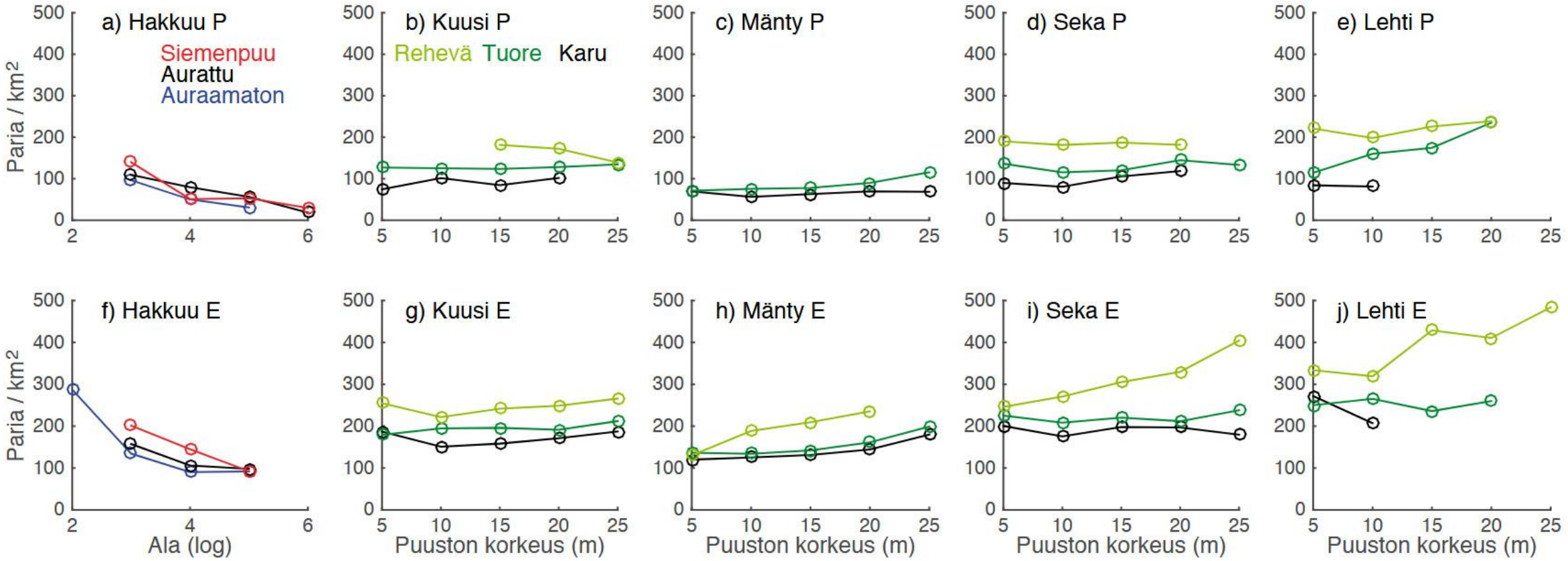

Lintujen keskimääräiset paritiheydet kesäaikana Pohjois- (P) ja Etelä-Suomessa (E), jaoteltuna maastoarvioitujen valtapuulajiston, kasvupaikan rehevyyden ja puuston korkeuden mukaan

Aineisto: Luomuksen vakiolinjalaskennat, 30 vuoden pääsarkahavainnot (noin 180 000 havaintoa)
Lehikoinen ym. 2017

Muita huomioita lainkohdista ja taustaselvityksestä

- **Metsälain 10 c § 1 momentti:** tärkeää selventää, millä menetelmillä tai aineistoilla hakkaaja arvioi linnustovaikutuksia, ja kuinka riittävä asiantuntijuus varmistetaan
- **Talouslaskelmat** olettivat hakkuumäärien vakiintumisen nykytasolle => ristiriita ilmasto- ja luontotavoitteiden kanssa (Lintunen ym. 2026, Seppälä ym. 2026) => ehdotuksia:
  - Lisäskenaariot maltillisemmille hakkuutasoille ja sekametsien sisällyttämiselle
  - Yleisemmin metsäsektorin puuntuotoksen ja työllisyyden rinnalle muut metsien tuottamat hyödyt (mm. hiilivarasto, terveys, virkistys, luonnontuotteet)
- **Uusien lainkohtien valvontavelvoite** Suomen metsäkeskukselle ja elinvoimakeskuksille => resurssileikkaukset ja organisaatiouudistukset => ympäristövalvonnan kapasiteetin todennäköinen yleinen heikentyminen

Lintunen, J. ym. (toim.) 2026: Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 3/2026.
Pakkala, T. ym. 2017: Annales Zoologici Fennici 54: 175-191.
Pakkala, T. ym. 2018: Acta Ornithologica 53: 69-79.
Seppälä, J. ym. 2026: Suomen ilmastopaneelin raportti 1/2026.

© Luke

© Luke

Kiitos mielenkiinnostanne!

luke.fi

© Luonnonvarakeskus
© Natural Resources Institute Finland
© Naturresursinstitutet